

LPM102/2003
ID intern unic: 312729
[Версия на русском](#)

[Fișa actului juridic](#)

Republica Moldova

PARLAMENTUL

LEGE Nr. 102
din 13.03.2003

**privind ocuparea forței de muncă și protecția socială
a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă**

Publicat : 15.04.2003 în Monitorul Oficial Nr. 70-72 art Nr : 312 Data intrarii in vigoare :
01.07.2003

MODIFICAT

[LP56 din 09.06.11, MO107-109/01.07.11 art.280; în vigoare 01.07.11](#)

[LP167 din 09.07.10, MO155-158/03.09.10 art.551](#)

[LP109 din 04.06.10, MO131-134/30.07.10 art.443](#)

[LP131-XVIII din 23.12.09, MO23-24/12.02.10 art.35](#)

 [LP37-XVI din 23.02.07, MO36-38/16.03.07 art.161](#)

 [LP268 -XVI din 28.07.06, MO142-145/08.09.06 art.702](#)

 [LP100-XVI din 27.05.05, MO95-97/15.07.05 art.444; în vigoare 01.07.05](#)

 [LP528 -XV din 18.12.03, MO22-25/06.02.04 art.133](#)

NOTĂ:

În cuprinsul legii, sintagma „Ministerul Economiei și Comerțului” se substituie prin sintagma „Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei” prin [LP109 din 04.06.10, MO131-134/30.07.10 art.443](#)

În textul legii, sintagma "Ministerul Muncii și Protecției Sociale" se înlocuiește cu sintagma "Ministerul Economiei și Comerțului", sintagma "Ministerul Educației" - cu sintagma "Ministerul Educației și Tineretului",

sintagma "Departamentul Statistică și Sociologie" - cu sintagma "Biroul Național de Statistică", sintagma "Departamentul Standardizare și Metrologie" - cu sintagma "Serviciul Standardizare și Metrologie", prin [LP268 -XVI din 28.07.06, MO142-145/08.09.06 art.702](#)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Destinația și sfera de aplicare a prezentei legi

(1) Prezenta lege reglementează măsurile privind realizarea strategiilor și politicilor de menținere

a unui nivel înalt al ocupării și adaptării forței de muncă la cerințele pieței muncii, privind protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, prevenirea șomajului și combaterea efectelor lui sociale.

(2) Pentru realizarea măsurilor și atingerea obiectivelor prevăzute de prezenta lege se aprobă strategii și programe naționale în domeniul ocupării forței de muncă și protecției sociale a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă.

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, se definesc următoarele noțiuni principale:

angajator - persoana juridică sau persoana fizică, înregistrată legal pe teritoriul Republicii Moldova, care angajează forță de muncă în condițiile legii;

loc de muncă - cadrul, determinat în spațiu și timp, în care se desfășoară o activitate producătoare de venit și în care se materializează raporturile juridice de muncă;

loc de muncă corespunzător - locul de muncă potrivit pregătirii profesionale, vechimii și experienței în profesia respectivă, stării de sănătate a persoanei, situat la o distanță acceptabilă de domiciliul ei, care garantează un salariu lunar egal cu cel puțin un salariu minim stabilit oficial;

persoană aflată în căutarea unui loc de muncă - persoana înregistrată la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă sau la o agenție privată de ocupare a forței de muncă, autorizată în condițiile legii, pentru a fi sprijinită în ocuparea unui loc de muncă;

șomer - persoana care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) are vârsta cuprinsă între 16 ani și vârsta stabilită pentru obținerea dreptului la pensie pentru limită de vârstă sau la o altă pensie, cu excepția pensiei de urmaș și a pensiei de invaliditate a persoanelor cu dizabilități cărora, în baza concluziei Consiliului de expertiză medicală a vitalității, li se recomandă încadrarea în câmpul muncii;

[Art.2 lit.a) în redacția LP56 din 09.06.11, MO107-109/01.07.11 art.280; în vigoare 01.07.11]

b) este aptă, după starea de sănătate și capacitățile fizice și psihice, pentru prestarea unei munci;

c) nu are loc de muncă și nu desfășoară activitate în scopul obținerii de venituri;

d) caută activ un loc de muncă și este disponibilă să înceapă lucrul;

e) nu studiază la secția cu frecvență la zi la o instituție de învățământ;

f) este înregistrată la agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă în a cărei rază teritorială își are domiciliul;

[Art.2 lit.f) în redacția LP100-XVI din 27.05.05, MO95/15.07.05 art.444; în vigoare 01.07.05]

șomer de lungă durată - persoana care nu și-a găsit loc de muncă în primele 12 luni de la data înregistrării ca șomer;

rată a șomajului - raportul dintre numărul de șomeri și totalul populației active exprimat în procente și calculat la nivel național și la nivel teritorial;

asigurat - persoana fizică aptă pentru muncă, cu domiciliul sau reședința în Republica Moldova, care realizează venituri și care, în vederea beneficierii de drepturi, are obligația de a plăti contribuțiile de asigurări sociale de stat pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea riscurilor sociale prevăzute de legislația în vigoare, inclusiv a riscului de a pierde locul de muncă;

[Art.2 noțiunea modificată prin LP56 din 09.06.11, MO107-109/01.07.11 art.280; în vigoare 01.07.11]

persoană neasigurată - persoana fizică aptă pentru muncă, domiciliată în Republica Moldova, care nu plătește contribuții de asigurări sociale de stat pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea riscurilor sociale prevăzute de legislația în vigoare, inclusiv a riscului de a pierde locul de muncă;

populație ocupată - totalitatea persoanelor care desfășoară activitate economică sau socială producătoare de bunuri și servicii în scopul obținerii unor venituri sub formă de salarii sau de alte beneficii;

populație activă - totalitatea persoanelor care participă la procesul muncii sociale și care desfășoară o activitate profesională, precum și a persoanelor în vârstă apte pentru muncă ce doresc să lucreze și sînt disponibile de încadrare;

ocupare a forței de muncă - indicator economic ce exprimă gradul de participare a populației active la desfășurarea activităților din țară;

piață a forței de muncă - spațiul economic în care se întâlnesc, se confruntă și se negociază liber cererea de forță de muncă exprimată de către deținătorii de capital, în calitate de cumpărători, și oferta de forță de muncă reprezentată de posesorii de forță de muncă, în calitate de ofertanți;

agenție privată de ocupare a forței de muncă - persoană juridică care desfășoară activitate de selectare și plasare a forței de muncă în țară și/sau peste hotare și care dispune de licență, eliberată în modul stabilit de legislație;

[Art.2 noțiunea introdusă prin LP100-XVI din 27.05.05, MO95/15.07.05 art.444; în vigoare 01.07.05]

selectare și plasare a forței de muncă în țară și/sau peste hotare - servicii acordate în domeniul medierii muncii, care cuprind activități de informare a părților medierii, de preselectare sau de selectare a candidaților conform cerințelor locurilor de muncă oferite și în corespundere cu pregătirea profesională, cu aptitudinile și interesele acestora.

[Art.2 noțiunea introdusă prin LP100-XVI din 27.05.05, MO95/15.07.05 art.444; în vigoare 01.07.05]

Articolul 3. Obiectivele legii

Măsurile prevăzute de prezenta lege conduc la atingerea următoarelor obiective:

- a) prevenirea șomajului și asigurarea unui nivel cât mai înalt al ocupării forței de muncă;
- b) încadrarea sau reîncadrarea în muncă a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă;
- c) sprijinirea ocupării persoanelor din categoriile defavorizate ale populației;
- d) asigurarea egalității de șanse pe piața forței de muncă;
- e) stimularea angajatorilor pentru încadrarea persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă;
- f) îmbunătățirea structurii ocupării forței de muncă pe ramuri economice și zone geografice;
- g) creșterea mobilității forței de muncă în condițiile schimbărilor structurale din economie;
- h) susținerea materială a șomerilor și stimularea acestora pentru a ocupa un loc de muncă;
- i) protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă;
- j) informarea populației despre cererea și oferta forței de muncă.

Articolul 4. Măsurile de protecție socială a persoanelor

aflate în căutarea unui loc de muncă

(1) Protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă se realizează prin măsuri active și măsuri pasive.

(2) Măsurile active includ măsurile de stimulare a ocupării forței de muncă, orientarea profesională a populației adulte și formarea profesională a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă. Aceste măsuri sînt adresate persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, precum și angajatorilor.

(3) Măsurile pasive includ plata unor indemnizații bănești pe perioade limitate, diferențiate, în condițiile legii.

Articolul 5. Categoriile de beneficiari

în sensul prezentei legi, beneficiar este persoana, aflată în căutarea unui loc de muncă:

1) care nu dispune de carnet de muncă și de stagiul de cotizare în sistemul asigurărilor sociale de stat;

2) al cărei contract individual de muncă a fost desfăcut din motivul:

- a) concedierii;
- b) demisionării;
- c) unor circumstanțe ce nu depind de voința părților;
- d) expirării termenului contractului;

3) care a încetat să muncească renunțînd la autorizația (licența) pentru desfășurarea unei activități de întreprinzător sau pe bază de patentă;

4) care a încetat să muncească peste hotare în condițiile încheierii preliminare a unui contract individual de asigurări sociale de stat;

5) care a revenit pe piața forței de muncă:

- a) după expirarea perioadei de îngrijire a copilului;
- b) după o perioadă de îngrijire a unui membru de familie invalid de gradul I, a unui copil invalid

(în vîrstă de pînă la 16 ani) sau a unei persoane de vîrstă înaintată (75 de ani și mai mult);

c) după trecerea în rezervă la eliberarea din serviciul militar în termen, serviciul militar cu termen redus sau serviciul de alternativă;

d) după expirarea recomandărilor Consiliului de expertiză medicală a vitalității ce nu-i ofereau posibilitatea de a ocupa un loc de muncă corespunzător;

[Art.5 pct.5), lit.d) în redacția LP56 din 09.06.11, MO107-109/01.07.11 art.280; în vigoare 01.07.11]

e) după eliberare din locul de detenție sau din instituția de reabilitare socială.

[Art.5 în redacția LP100-XVI din 27.05.05, MO95/15.07.05 art.444; în vigoare 01.07.05]

6) care este cetățean străin sau apatrid, sosit în Republica Moldova în migrație de familie și documentat cu permis de ședere permanent sau provizoriu. Sub incidența prezentului punct nu cad lucrătorii imigranți, elevii și studenții străini.

[Art.5 pct.6) introdus prin LP56 din 09.06.11, MO107-109/01.07.11 art.280; în vigoare 01.07.11]

Articolul 6. Piața forței de muncă

(1) În Republica Moldova, fiecărei persoane îi este garantat dreptul de a-și alege liber profesia și locul de muncă, precum și dreptul la asigurare în caz de șomaj.

(2) Piața forței de muncă, în Republica Moldova, este liberă și constituie cadrul de afirmare a drepturilor la muncă și la protecție socială ale persoanelor apte pentru muncă.

(3) La nivel național și teritorial, situațiile și evoluțiile de pe piața forței de muncă sînt monitorizate cu ajutorul unui sistem de indicatori statistici.

(4) Sistemul de indicatori statistici și metodologia de calcul al acestora se stabilesc de către Biroul Național de Statistică, în comun cu Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei.

(5) Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă creează și administrează sistemul informațional al pieței forței de muncă, care include documente primare și baze proprii de date, informații ale tuturor participanților la piața muncii.

Articolul 7. Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova

(1) Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova este un sistem de identificare, ierarhizare, codificare a ocupațiilor din economie, care se elaborează și se aprobă de către Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, în comun cu ministerele, cu alte autorități administrative centrale și instituțiile interesate.

[Art.7 al.(1) modificat prin LP109 din 04.06.10, MO131-134/30.07.10 art.443]

(2) Înscrierea de noi ocupații în Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova și modificarea celor existente se aprobă de către Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei. Ocupațiile înscrise ori modificate se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

[Art.7 al.(2) modificat prin LP109 din 04.06.10, MO131-134/30.07.10 art.443]

(3) Utilizarea Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova este obligatorie la completarea documentelor oficiale.

[Art.7 modificat prin LP268 -XVI din 28.07.06, MO142-145/08.09.06 art.702]

Articolul 8. Principiile de aplicare a prevederilor prezentei legi

În aplicarea prevederilor prezentei legi este exclusă orice discriminare pe criterii de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Capitolul II

INSTITUȚIILE IMPLICATE ÎN REALIZAREA POLITICILOR ÎN DOMENIUL OCUPĂRII FORȚEI DE MUNCĂ

Articolul 9. Instituțiile implicate în realizarea politicilor în
domeniul ocupării forței de muncă

În realizarea politicilor în domeniul ocupării forței de muncă și în atingerea obiectivelor prevăzute de prezenta lege sînt implicate următoarele instituții:

a) Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei;

b) ministerele și alte autorități administrative centrale;

[Art.9 lit.b) în redacția LP268 -XVI din 28.07.06, MO142-145/08.09.06 art.702]

c) Comisia Națională pentru Consultări și Negocieri Colective;

[Art.9 lit.c) în redacția LP100-XVI din 27.05.05, MO95/15.07.05 art.444; în vigoare 01.07.05]

d) patronatele și sindicatele;

e) Casa Națională de Asigurări Sociale;

f) Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă;

g) Inspekția Muncii;

h) autoritățile administrației publice locale;

i) comisiile ramurale și teritoriale pentru consultări și negocieri colective;

[Art.9 lit.i) în redacția LP100-XVI din 27.05.05, MO95/15.07.05 art.444; în vigoare 01.07.05]

j) angajatorii;

k) agențiile private de ocupare a forței de muncă;

l) organizațiile non-guvernamentale;

m) organismele internaționale.

Articolul 10. Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă

(1) Politicile, strategiile, planurile și programele privind piața forței de muncă se realizează, în principal, prin intermediul Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă de pe lângă Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei (în continuare - Agenția Națională).

(2) Agenția Națională este autoritate administrativă cu statut de persoană juridică. Cheltuielile de întreținere a Agenției Naționale se suportă din contul mijloacelor bugetului de stat.

[Art.10 al.(2) modificat prin LP268 -XVI din 28.07.06, MO142-145/08.09.06 art.702]

(3) Pentru organizarea și coordonarea activității de ocupare a forței de muncă și de protecție socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, se instituie, la nivel teritorial, în subordinea Agenției Naționale, agenții pentru ocuparea forței de muncă (în continuare - agenție) cu statut de persoană juridică, în baza oficiilor forței de muncă.

(4) Agenția Națională este condusă de un consiliu de administrație, format pe principiul de paritate din reprezentanți ai Guvernului, sindicatelor și patronatului.

Articolul 10¹. Agenția privată de ocupare a forței de muncă

(1) Agenția privată de ocupare a forței de muncă (în continuare - agenție privată) își desfășoară activitatea în condițiile legislației naționale cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, la licențierea unor genuri de activitate, la migrațiune, în conformitate cu prevederile prezentei legi și cu normele internaționale ce reglementează activitatea agențiilor private.

(2) Agenția privată desfășoară activitatea de selectare și plasare a forței de muncă în țară și/sau peste hotare prin prestarea serviciilor de mediere a muncii.

(3) Agenția privată își poate desfășura activitatea dacă întrunește cumulativ următoarele condiții:

a) dispune de licență pentru desfășurarea activității de selectare și plasare a forței de muncă în țară și/sau peste hotare;

b) dispune de spațiu și de dotările tehnice și tehnologice necesare pentru buna desfășurare a activității;

c) a creat o bancă de date veridice referitoare la ofertele și solicitările de locuri de muncă din țară și/sau de peste hotare, la condițiile de ocupare a acestor locuri, la calificările și aptitudinile solicitanților aflați la evidență la agenția privată;

d) a încheiat cu angajatorii persoane juridice și fizice din țară și/sau de peste hotare contracte ce conțin oferte veridice de locuri de muncă.

(4) Agenția privată nu acordă servicii de mediere a muncii persoanelor din rândurile marinarilor și minorilor.

(5) Agenția privată acordă servicii de mediere a muncii persoanelor în mod gratuit.

(6) Licența pentru desfășurarea activității agenției private se retrage în cazul sesizării parvenite de la organele de drept privind implicarea ei în traficul de ființe umane și/sau în alte activități ilegale.

(7) Coordonarea și controlul activității agențiilor private se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare.

(8) Guvernul, după consultarea patronatului și a sindicatelor, stabilește:

- a) modul de conlucrare a agenției private cu persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă și cu angajatorii;
- b) tipurile de servicii acordate contra plată de către agenția privată și categoriile de persoane aflate în căutarea unui loc de muncă care pot beneficia de aceste servicii;
- c) cerințele minime privind condițiile de activitate a agenției private și personalul acesteia.

[Art.10¹ introdus prin LP100-XVI din 27.05.05, MO95/15.07.05 art.444; în vigoare 01.07.05]

Capitolul III

MĂSURILE DE PREVENIRE A ȘOMAJULUI

Articolul 11. Măsurile de prevenire a șomajului

(1) În cazul schimbărilor din organizarea producției și a muncii, inclusiv lichidarea, reorganizarea sau reprofilarea unității, care poate conduce la reducerea numărului de personal, angajatorul are obligația de a informa în scris, cu 2 luni pînă la disponibilizare, agenția în a cărei rază teritorială se află unitatea despre posibila disponibilizare a fiecărui salariat în parte, conform unui formular aprobat de Agenția Națională.

(2) Angajatorul este obligat, în situațiile prevăzute la alin.(1), să dea preaviz de concediere, conform Codului muncii și contractului colectiv de muncă, salariaților care urmează a fi disponibilizați și să informeze organul sindical al unității.

(3) Reorganizarea sau lichidarea unității și a subdiviziunilor ei, staționarea totală sau parțială a procesului de producție din inițiativa administrației, orice altă acțiune ce conduce la reducerea în masă a locurilor de muncă sînt permise numai cu condiția avizării, în cel puțin 3 luni înainte de data declanșării lor, a sindicatelor respective și condiția negocierii cu ele în vederea respectării drepturilor și intereselor salariaților, încunoștințînd în același termen și autoritățile administrației publice centrale și locale. Criteriile vizînd reducerea în masă a locurilor de muncă se stabilesc prin convenții colective.

[Art.11 al.(3) modificat prin LP100-XVI din 27.05.05, MO95/15.07.05 art.444; în vigoare 01.07.05]

(4) După emiterea preavizului menționat la alin.(2), salariații vor participa la serviciile de preconcediere realizate de agenție.

(5) Angajatorul care a disponibilizat salariați din cauza reorganizării, lichidării sau reprofilării unității este obligat să-i anunțe despre reluarea activității în noile condiții, pentru a fi reangajați.

(6) Procedura privind accesul la măsurile pentru prevenirea șomajului este elaborată de Agenția Națională și aprobată de Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei.

[Art.11 al.(6) modificat prin LP100-XVI din 27.05.05, MO95/15.07.05 art.444; în vigoare 01.07.05]

Articolul 12. Serviciile de preconcediere

(1) În sensul prezentei legi, serviciile de preconcediere prevăd următoarele activități:

- a) informarea despre prevederile legale referitoare la protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă și la acordarea serviciilor de ocupare și de formare profesională;
- b) angajarea la locurile de muncă libere și instruirea în privința folosirii modalităților de căutare a unui loc de muncă;
- c) reorientarea profesională în cadrul unității sau la cursuri de scurtă durată;
- d) sondarea opiniei salariaților și consilierea acestora, cu participarea organului sindical, asupra măsurilor de reducere a șomajului.

(2) De serviciile de preconcediere prevăzute la alin.(1) beneficiază, la cerere, și alte persoane amenințate de riscul de a deveni șomeri.

Articolul 13. Participarea angajatorilor la realizarea politicilor
privind ocuparea forței de muncă

(1) Angajatorii contribuie la realizarea politicilor privind ocuparea forței de muncă în baza:

- a) respectării condițiilor prevăzute în contractele (acordurile) ce reglementează relațiile de muncă în conformitate cu legislația în vigoare;
- b) creării de condiții pentru calificarea, recalificarea și perfecționarea salariaților;

c) efectuării defalcărilor financiare obligatorii în bugetul asigurărilor sociale, destinate Fondului de șomaj al Republicii Moldova;

d) informării, în scris, prin telefon/fax, prin poșta electronică a agenției în a cărei rază își au adresa juridică, despre toate locurile de muncă devenite vacante, în termen de 5 zile lucrătoare de la data la care au devenit vacante;

[Art.13 al.(1), lit.d) în redacția LP56 din 09.06.11, MO107-109/01.07.11 art.280; în vigoare 01.07.11]

e) informării în scris obligatorii, în termen de 3 zile, a agenției asupra angajării șomerilor la locurile de muncă libere despre care a fost informată în condițiile lit.d).

(2) Ofertele și anunțurile privind locurile de muncă nu includ elemente discriminatorii bazate pe criterii de naționalitate, origine etnică, sex, vîrstă, apartenență politică sau origine socială.

(3) Angajatorul acordă ajutor salariaților preavizați despre concediere în ocuparea unui loc de muncă corespunzător și le oferă o zi pe săptămînă pentru a-și căuta loc de muncă, menținîndu-le salariul (tarifar sau al funcției).

(4) Agenția privată licențiată în condițiile legii are obligația de a comunica trimestrial agenției publice în a cărei rază teritorială își are sediul date privind numărul solicitanților de servicii, numărul persoanelor plasate în cîmpul muncii, numărul locurilor de muncă libere înregistrate.

[Art.13 modificat prin LP100-XVI din 27.05.05, MO95/15.07.05 art.444; în vigoare 01.07.05]

Capitolul IV **MĂSURILE ACTIVE DE STIMULARE** **A OCUPĂRII FORȚEI DE MUNCĂ**

Articolul 14. Realizarea măsurilor active

Măsurile active de stimulare a ocupării forței de muncă se realizează prin intermediul serviciilor specializate, prestate de agenții, sau prin alți furnizori de servicii similare din sectorul public sau privat.

Articolul 15. Conținutul măsurilor active

Măsurile active de stimulare a ocupării forței de muncă constau în:

- a) sporirea posibilităților de ocupare a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă;
- b) stimularea angajatorilor pentru încadrarea în muncă a șomerilor și crearea a noi locuri de muncă;
- c) stimularea angajatorilor pentru încadrarea în muncă a absolvenților instituțiilor de învățămînt superior.

Articolul 16. Serviciile de realizare a posibilităților de ocupare

Creșterea posibilităților de ocupare a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă se realizează prin:

- a) mediere a muncii;
- b) informare și consiliere profesională;
- c) consultanță și asistență pentru inițierea unei activități de întreprinzător;
- d) subvenționare a costurilor forței de muncă;
- e) stimulare a mobilității forței de muncă;
- f) orientare și formare profesională.

Articolul 17. Serviciile de mediere

(1) Mediarea muncii este activitatea prin care se realizează colaborarea dintre angajatori și persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în vederea stabilirii unor raporturi de muncă.

(2) Agenția are obligația de a identifica locurile de muncă libere la angajatori și a le face cunoscute persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă.

(3) Serviciile de mediere pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă se acordă gratuit de către agenții și constau în:

- a) informații privind locurile de muncă vacante și condițiile de ocupare a lor prin publicare sau afișare, prin organizare de tîrguri ale locurilor de muncă;
- b) mediere electronică avînd ca scop punerea automată în corespondență a cererilor și ofertelor de locuri de muncă prin intermediul tehnicii de calcul;

c) preselectie a candidaților corespunzător cerințelor locurilor de muncă oferite și în concordanță cu pregătirea, aptitudinile și interesele acestora.

(4) Pentru șomerii care beneficiază de ajutor de șomaj ori de alocație de integrare sau reintegrare profesională în condițiile prezentei legi și care au domiciliul în raza teritorială a agenției de până la 10 km este obligatorie prezentarea și participarea, o dată la 15 zile calendaristice, la serviciile de mediere a muncii sau la alte servicii de ocupare a forței de muncă, pentru ceilalți, inclusiv pentru șomerii care nu beneficiază de ajutor de șomaj ori de alocație de integrare sau reintegrare profesională – o dată la 30 de zile calendaristice de la data ultimei prezentări, precum și la solicitarea agenției.

[Art.17 al.(4) în redacția LP56 din 09.06.11, MO107-109/01.07.11 art.280; în vigoare 01.07.11]

(5) De servicii de mediere gratuite beneficiază, la cerere, și persoanele încadrate care doresc să-și schimbe locul de muncă.

Articolul 18. Serviciile de informare și de consiliere profesională

(1) Informarea și consilierea profesională constituie un ansamblu de servicii acordate gratuit persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă și au ca scop:

- a) furnizarea de informații privind piața forței de muncă și evoluția ocupațiilor;
- b) evaluarea și autoevaluarea personalității în vederea integrării sau reintegrării profesionale;
- c) dezvoltarea abilității și încrederii în sine pentru a decide asupra propriei cariere;
- d) instruirea în metode și tehnici de căutare a unui loc de muncă.

(2) Informarea și consilierea profesională se realizează în cadrul agențiilor, precum și al agențiilor din sectorul privat autorizate în condițiile legii.

(3) Informarea privind piața forței de muncă, stabilirea traseului educațional, evaluarea și autoevaluarea personalității se realizează prin autoinformare, prin acordare de servicii de consiliere individuală sau de grup oferite în cadrul cluburilor muncii organizate de agenții.

(4) Consilierea privind cariera și instruirea în metode și tehnici de căutare a unui loc de muncă și de prezentare la interviuri în vederea ocupării unui loc de muncă se realizează în cadrul agențiilor, centrelor de informare și consiliere privind cariera sau, la cerere, în cadrul altor forme organizate de instruire.

Articolul 19. Serviciile de consultanță și asistență a activității de întreprinzător

(1) Consultanța și asistența pentru inițierea unei activități de întreprinzător se acordă, la cerere, persoanelor neîncadrate în muncă, sub formă de servicii juridice, de marketing, financiare, metode și tehnici eficiente de management și sub alte forme de servicii de consultanță.

(2) Serviciile prevăzute la alin.(1) se prestează de agenții în colaborare cu patronatele și sindicatele sau, după caz, de agenții private, organizații profesionale, fundații și asociații.

Articolul 20. Stimularea mobilității forței de muncă

(1) Șomerii care se încadrează cu contract individual de muncă la un loc de muncă într-o altă localitate selectată de agenție la o distanță mai mare de 30 km de localitatea în care își au domiciliul beneficiază de o indemnizație unică de încadrare egală cu un salariu mediu pe economie pentru anul precedent.

[Art.20 al.(1) modificat prin LP56 din 09.06.11, MO107-109/01.07.11 art.280; în vigoare 01.07.11]

(2) Șomerii care se încadrează cu contract individual de muncă la un loc de muncă într-o altă localitate selectată de agenție și, ca urmare, își schimbă domiciliul primesc o indemnizație unică de instalare egală cu 3 salarii medii pe economie pentru anul precedent.

[Art.20 al.(2) modificat prin LP56 din 09.06.11, MO107-109/01.07.11 art.280; în vigoare 01.07.11]

(3) Cheltuielile legate de plata drepturilor enumerate la alin.(1) și (2) pentru asigurați se finanțează din mijloacele Fondului de șomaj, iar pentru celelalte persoane - din mijloacele bugetului de stat alocate Fondului de șomaj.

(4) Procedura de stimulare a mobilității forței de muncă se stabilește de Guvern.

[Art.20 modificat prin LP100-XVI din 27.05.05, MO95/15.07.05 art.444; în vigoare 01.07.05]

Articolul 21. Stimularea ocupării forței de muncă

Stimularea angajatorilor pentru a încadra în muncă șomeri se realizează prin:

- a) subvenționarea locurilor de muncă;
- b) acordarea de facilități la plata contribuțiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat;
- c) susținerea financiară în vederea creării locurilor de muncă.

Articolul 22. Organizarea lucrărilor publice

(1) Din mijloacele bugetelor unităților administrativ-teritoriale și din alte mijloace alocate conform legislației (investiții, granturi, mijloacele sponsorilor direcționate spre dezvoltarea comunității) se finanțează, total sau parțial, cheltuielile aferente realizării unor programe care au ca scop ocuparea temporară a forței de muncă din rândul șomerilor în vederea executării de lucrări publice de interes pentru autoritățile administrației publice locale.

(2) Din sursele prevăzute la alin.(1) se finanțează, în principal, următoarele categorii de servicii:

- a) serviciile publice de refacere și întreținere a infrastructurii, de ecologizare și de realizare a unor lucrări de folos public, organizate de autoritățile administrației publice locale;
- b) serviciile sociale care cuprind activități de îngrijire la domiciliu a copiilor, bolnavilor, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap etc.

(3) Șomerilor antrenați la lucrări publice li se acordă din Fondul de șomaj o indemnizație egală cu 30 la sută din salariul mediu pe economie pentru anul precedent, la data stabilirii indemnizației, pentru o perioadă ce nu depășește 12 luni calendaristice.

(4) Indemnizația lunară se plătește beneficiarilor prin intermediul instituțiilor financiare, în baza contractului încheiat de agenție.

(5) Procedura de antrenare a șomerilor la lucrările publice se stabilește de Guvern.

[Art.22 modificat prin LP100-XVI din 27.05.05, MO95/15.07.05 art.444; în vigoare 01.07.05]

Articolul 23. Stimularea angajatorilor pentru încadrarea în muncă a absolvenților

(1) Angajatorii care încadrează cu contract individual de muncă pe o durată nedeterminată absolvenți ai instituțiilor de învățământ superior înregistrați la agenții, ale căror studii au fost finanțate de la bugetul de stat, primesc de la bugetul de stat, pe o perioadă de 12 luni calendaristice, pentru fiecare absolvent încadrat, o sumă egală cu un salariu minim pentru remunerarea suplimentară a muncii absolventului.

(2) Pentru încadrarea absolvenților invalizi, suma menționată la alin.(1) se plătește timp de 18 luni.

[Art.23 al.(1)-(2) modificate prin LP100-XVI din 27.05.05, MO95/15.07.05 art.444; în vigoare 01.07.05]

(3) Angajatorii care încadrează absolvenți în condițiile alin.(1) și (2) sînt obligați să mențină valabilitatea contractului individual de muncă al acestora cel puțin 3 ani de la data încheierii.

(4) Angajatorii care desfac din inițiativa lor contractele individuale de muncă ale absolvenților înainte de termenul prevăzut în alin.(3) sînt obligați să restituie în totalitate agențiilor sumele plătite pentru fiecare absolvent.

(5) Prevederile alin.(4) nu se extind asupra absolvenților ale căror contracte individuale de muncă au fost desfăcute din motivul încălcării disciplinei de muncă.

(6) Absolvenții prevăzuți la alin.(1) și (2) pot fi încadrați o singură dată în condițiile prezentei legi, în termen de 12 luni de la data absolvirii instituțiilor.

(7) Procedura de stimulare a angajatorilor pentru încadrarea în muncă a absolvenților instituțiilor de învățământ superior finanțati de la bugetul de stat se stabilește de Guvern.

[Art.23 al.(7) modificat prin LP100-XVI din 27.05.05, MO95/15.07.05 art.444; în vigoare 01.07.05]

Articolul 24. Susținerea financiară și facilitățile acordate pentru crearea a noi locuri de muncă

(1) Pentru crearea a noi locuri de muncă de către angajatori și pentru organizarea activității de întreprinzător se acordă, în condiții avantajoase, credite rambursabile.

(2) Sursele de constituire a fondului de finanțare a proiectelor angajatorilor și șomerilor destinate creării a noi locuri de muncă și organizării unei activități de întreprinzător sînt: Fondul de șomaj, bugetul de stat, vărsămintele benevole și donațiile de binefacere ale persoanelor fizice și juridice, inclusiv străine.

[Art.24 al.(2) modificat prin LP37-XVI din 23.02.07, MO36-38/16.03.07 art.161]

(3) Volumul de finanțare a creditelor acordate în condiții avantajoase pentru crearea a noi locuri de muncă se stabilește anual prin Legea bugetului asigurărilor sociale de stat.

(4) Administrarea fondului destinat acordării de credite se face de o bancă comercială, selectată pe bază de concurs de către Agenția Națională.

(5) Condițiile de organizare și desfășurare a concursului pentru desemnarea băncii comerciale care să acorde credite din bugetul Fondului de șomaj se stabilesc de Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei în comun cu Banca Națională.

(6) Procedura și condițiile de acordare și rambursare a creditelor, modul de stabilire a garanțiilor se exprimă în norme metodologice elaborate de Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei în comun cu banca comercială.

(7) Selectarea proiectelor de creditare se efectuează prin concursul planurilor de afaceri.

(8) Creditele se acordă pentru o perioadă de pînă la 3 ani cu o dobîndă de 50 la sută din rata de bază a Băncii Naționale, cu o perioadă de grație de cel mult un an pentru proiectele privind producerea și construcția și de cel mult 6 luni pentru proiectele de prestări servicii.

(9) Creditele se acordă angajatorilor și șomerilor care:

a) desfășoară activități în sectorul de producere, construcție, prestări servicii sau în turism;

b) își asumă angajamentul de a antrena, în proporție de cel puțin 50 la sută, la locurile de muncă nou-create persoane din rîndurile șomerilor înregistrați la agenții și de a le menține în activitate cel puțin 3 ani.

(10) Responsabilitatea pentru rambursarea creditului și a dobînzilor aferente o poartă organul abilitat cu dreptul de a lua decizia acordării de credit.

(11) Angajatorii care încadrează persoane din rîndurile absolvenților instituțiilor de învățămînt superior, inclusiv șomeri din categoria respectivă, aflați în evidența agențiilor beneficiază de reducerea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii timp de 12 luni, cu condiția menținerii raporturilor de muncă cel puțin 2 ani. Mărimea reducerilor se stabilește anual prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat.

(12) Modul de stimulare a angajatorilor și șomerilor în crearea a noi locuri de muncă se stabilește de Guvern.

Articolul 25. Organizarea formării profesionale

(1) Pentru creșterea mobilității profesionale și pentru integrare sau reintegrare în piața forței de muncă, șomerii sînt în drept să urmeze cursuri de calificare, recalificare și perfecționare (în continuare - formare profesională), organizate de Agenția Națională pe o perioadă de cel mult 9 luni calendaristice.

(2) Programele de formare profesională se elaborează conform standardelor ocupaționale aprobate la nivel național.

(3) Formarea profesională se realizează pe bază de contract cu instituțiile de învățămînt publice sau private, autorizate în condițiile legii.

(4) Normele metodologice de organizare și desfășurare a formării profesionale a șomerilor, integrarea lor profesională se elaborează de către Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, în comun cu Ministerul Educației, și se aprobă în conformitate cu legislația în vigoare.

[Art.25 al.(4) modificat prin LP109 din 04.06.10, MO131-134/30.07.10 art.443]

(5) Serviciile de formare profesională organizate de agenții se prestează gratuit.

(6) Formarea profesională a persoanelor neîncadrate în muncă se desfășoară în concordanță cu dorințele și aptitudinile lor individuale, ținîndu-se cont de cerințele de moment și de perspectivă ale pieței muncii.

(7) Modul de organizare a formării profesionale se stabilește de Guvern.

Articolul 26. Beneficiarii de formare profesională

(1) Accesul la formarea profesională se face în urma activității de orientare profesională sau de mediere.

(2) Au acces la formare profesională, de la vârsta de 16 ani, persoanele înregistrate la agenții, care au sau nu o meserie (profesie) și nu pot fi încadrate în muncă din lipsa locurilor de muncă corespunzătoare.

(3) La cursurile de formare profesională sînt trimiși, în mod prioritar, absolvenții școlilor-internat, copiii orfani, copiii rămași fără îngrijirea părintească și cei aflați sub tutelă, copiii din familii cu mulți copii, copiii din familii monoparentale, precum și victimele violenței în familie, victimele traficului de ființe umane, persoanele invalide, veteranii de toate categoriile și persoanele eliberate din locuri de detenție sau din instituții de reabilitare socială.

[Art.26 al.(3) modificat prin LP167 din 09.07.10, MO155-158/03.09.10 art.551]

(4) Șomerii beneficiari de ajutor de șomaj ori de alocație de integrare sau reintegrare profesională care urmează cursuri de formare profesională beneficiază de ajutor de șomaj ori de alocație de integrare sau reintegrare profesională în cuantumul și pentru perioada stabilită anterior.

[Art.26 al.(4) în redacția LP56 din 09.06.11, MO107-109/01.07.11 art.280; în vigoare 01.07.11]

(4¹) Șomerilor care urmează cursuri de formare profesională și nu beneficiază de ajutor de șomaj ori de alocație de integrare sau reintegrare profesională li se acordă o bursă lunară neimpozabilă, pe perioada instruirii, în cuantum de 10 la sută din salariul mediu pe economie din anul precedent, la data stabilirii plății.

[Art.26 al.(4¹) introdus prin LP56 din 09.06.11, MO107-109/01.07.11 art.280; în vigoare 01.07.11]

(5) Finanțarea activității de orientare și formare profesională a șomerilor atît asigurați, cît și neasigurați se efectuează din contul și în limita mijloacelor bugetului asigurărilor sociale de stat alocate Fondului de șomaj, aprobat anual în modul stabilit.

(6) Persoanele prevăzute în prezentul articol pot beneficia de servicii de formare profesională gratuite o singură dată pentru fiecare caz de înregistrare a lor în calitate de șomer.

[Art.26 modificat prin LP100-XVI din 27.05.05, MO95/15.07.05 art.444; în vigoare 01.07.05]

Articolul 27. Aprobarea actelor normative

Procedurile, instrucțiunile și normele metodologice privind accesul la măsurile active de stimulare a ocupării forței de muncă și la modalitățile de realizare a acestor măsuri se aprobă prin ordin al directorului general al Agenției Naționale.

[Art.27 modificat prin LP100-XVI din 27.05.05, MO95/15.07.05 art.444; în vigoare 01.07.05]

Articolul 28. Evaluarea ocupării forței de muncă

La expirarea fiecărui an de activitate, Agenția Națională întocmește bilanțul de ocupare prin care se evidențiază efectele măsurilor active de stimulare a ocupării forței de muncă, realizate în perioada respectivă.

Capitolul V

MĂSURI PASIVE DE PROTECȚIE SOCIALĂ

Articolul 29. Măsurile pasive de protecție socială

(1) Măsurile pasive de protecție socială a șomerilor includ:

- a) acordarea ajutorului de șomaj;
- b) acordarea de alocații pentru integrare sau reintegrare profesională.

2) Procedurile de acordare a ajutorului de șomaj și a alocației pentru integrare sau reintegrare profesională se stabilesc de Guvern.

[Art.29 modificat prin LP100-XVI din 27.05.05, MO95/15.07.05 art.444; în vigoare 01.07.05]

Articolul 30. Beneficiarii și condițiile de acordare a ajutorului de șomaj

(1) Șomerii beneficiază de ajutor de șomaj dacă întrunesc cumulativ următoarele condiții:

- a) sînt înregistrați la agenția în a cărei rază teritorială își au domiciliul;
- b) au lucrat și au un stagiu de cotizare în sistemul asigurărilor sociale de stat de cel puțin 9 luni din ultimele 24 de luni calendaristice premergătoare datei înregistrării;

[Art.30 al.(1), lit.b) modificată prin LP56 din 09.06.11, MO107-109/01.07.11 art.280; în vigoare 01.07.11]

c) nu obțin venituri impozabile conform legii.

(2) Șomerii beneficiază de ajutor de șomaj dacă au încetat activitatea de muncă în următoarele circumstanțe:

a) deces al angajatorului persoană fizică, declarare a acestuia decedat sau dispărut fără urmă prin hotărâre a instanței judecătorești;

b) retragere, de către autoritățile competente, a autorizației (licenței) de activitate a unității;

c) expirare a termenului contractului individual de muncă încheiat pe o durată determinată - de la data prevăzută în contract, cu excepția cazurilor când raporturile de muncă continuă și nici una dintre părți nu a cerut încetarea lor;

d) finalizare a lucrării prevăzute de contractul individual de muncă încheiat pentru perioada îndeplinirii unei anumite lucrări;

e) încheiere a sezonului, în cazul contractului individual de muncă pentru îndeplinirea lucrărilor sezoniere;

f) forță majoră, confirmată în modul stabilit, care exclude continuarea raporturilor de muncă;

g) lichidare a unității sau încetare a activității angajatorului persoană fizică;

h) reducere a numărului sau a statelor de personal din unitate;

i) constatare a faptului că salariatul nu corespunde funcției deținute sau muncii prestate din cauza stării de sănătate, în baza certificatului medical;

j) constatare a faptului că salariatul nu corespunde funcției deținute sau muncii prestate ca urmare a calificării insuficiente, confirmate prin hotărâre a comisiei de atestare;

k) schimbare a proprietarului unității - în privința conducătorului de unitate, a adjunctilor săi, a contabilului-șef;

l) restabilire la locul de muncă, conform hotărârii instanței judecătorești, a persoanei care a îndeplinit anterior munca respectivă, în cazul când permutarea sau transferul salariatului la o altă muncă nu sînt posibile;

m) refuz al salariatului de a fi transferat la o altă muncă din motive de sănătate, în baza certificatului medical;

n) refuz al salariatului de a fi transferat în altă localitate în legătură cu mutarea unității în această localitate;

o) au demisionat, au căutat activ de lucru, s-au aflat la evidență la agenție ca șomeri cel puțin 3 luni calendaristice și, din lipsa locurilor de muncă corespunzătoare, nu s-au putut angaja în câmpul muncii;

p) renunțare la autorizația (licența) pentru desfășurarea unei activități de întreprinzător sau pe bază de patentă;

q) încetare a activității de muncă peste hotare - în condițiile încheierii anticipate a unui contract individual de asigurări sociale de stat.

(3) Ajutorul de șomaj se acordă începînd cu a opta zi de la data înregistrării cererii la agenție.

(4) Pentru persoanele specificate la alin.(2) lit.g) și h), ajutorul de șomaj se acordă după expirarea a 3 luni calendaristice de la data concedierii. În cazul în care persoanele respective s-au înregistrat la agenție mai tîrziu de perioada indicată, ajutorul de șomaj se acordă în condițiile alin.(3).

(5) Pentru persoanele specificate la alin.(2) lit.o), ajutorul de șomaj se acordă nu mai devreme de expirarea a 3 luni calendaristice de la data înregistrării cererii la agenție.

[Art.30 în redacția LP100-XVI din 27.05.05, MO95/15.07.05 art.444; în vigoare 01.07.05]

Articolul 31. Ajutorul de șomaj

(1) Ajutorul de șomaj reprezintă o sumă neimpozabilă, stabilită în mod diferențiat în funcție de circumstanțele în care a încetat activitatea de muncă a persoanei.

[Art.31 al.(1) modificat prin LP100-XVI din 27.05.05, MO95/15.07.05 art.444; în vigoare 01.07.05]

(2) Ajutorul de șomaj se acordă de la bugetul asigurărilor sociale de stat.

Articolul 32. Cuantumul ajutorului de șomaj

(1) Persoanele îndreptățite beneficiază de ajutor de șomaj al cărui quantum se stabilește diferențiat, în funcție de circumstanțele în care a încetat activitatea de muncă a persoanei, după cum urmează:

a) 30 la sută din salariul mediu al persoanei calculat în modul stabilit de Guvern - în cazul persoanelor specificate la art.30 alin.(2) lit.o)-q);

b) 40 la sută din salariul mediu al persoanei calculat în modul stabilit de Guvern - în cazul persoanelor specificate la art.30 alin.(2) lit.b)-f), i)-n);

c) 50 la sută din salariul mediu al persoanei calculat în modul stabilit de Guvern - în cazul persoanelor specificate la art.30 alin.(2) lit.a), g) și h).

[Art.32 alineatul unuc devine al.(1), modificat prin LP56 din 09.06.11, MO107-109/01.07.11 art.280; în vigoare 01.07.11]

(2) Cuantumul ajutorului de șomaj nu poate fi mai mic decât cuantumul salariului minim stabilit pe țară și nu va depăși cuantumul salariului mediu pe economie din anul precedent.

[Art.32 al.(2) introdus prin LP56 din 09.06.11, MO107-109/01.07.11 art.280; în vigoare 01.07.11]

[Art.32 în redacția LP100-XVI din 27.05.05, MO95/15.07.05 art.444; în vigoare 01.07.05]

Articolul 33. Perioada de plată a ajutorului de șomaj

Persoanele îndreptățite beneficiază de ajutor de șomaj o perioadă care se stabilește diferențiat, în funcție de stagiul de cotizare, după cum urmează:

a) 6 luni calendaristice, în cazul unui stagiul de cotizare de până la 5 ani, dar nu mai puțin de 9 luni;

[Art.33 lit.a) modificată prin LP56 din 09.06.11, MO107-109/01.07.11 art.280; în vigoare 01.07.11]

[Art.33 lit.a) modificată prin LP100-XVI din 27.05.05, MO95/15.07.05 art.444; în vigoare 01.07.05]

b) 9 luni calendaristice, în cazul unui stagiul de cotizare cuprins între 5 și 10 ani;

c) 12 luni calendaristice, în cazul unui stagiul de cotizare de peste 10 ani.

Articolul 34. Alocația de integrare sau de reintegrare profesională

(1) Alocația de integrare sau de reintegrare profesională este o sumă lunară fixă neimpozabilă, de 15 la sută din salariul mediu pe economie din anul precedent, la data stabilirii plății, alocată de la bugetul de stat Fondului de șomaj și acordată pe o perioadă de cel mult 9 luni calendaristice șomerilor care se află în următoarele circumstanțe:

a) le-a expirat perioada de invaliditate de gradul I sau II;

b) le-a încetat perioada de îngrijire a copilului în intervalul de vîrstă a copilului de la 1,5 ani pînă la 6 ani, la momentul nașterii copilului nefiind încadrați în muncă;

c) le-a încetat perioada de îngrijire a unui membru de familie invalid de gradul I sau a unui copil invalid (în vîrstă de pînă la 16 ani), sau a unei persoane de vîrstă înaintată (75 de ani și mai mult);

d) nu s-au putut angaja în cîmpul muncii la trecerea în rezervă după satisfacerea serviciului militar în termen, serviciului militar cu termen redus sau serviciului de alternativă;

[Art.34 al.(1), lit.d) modificată prin LP100-XVI din 27.05.05, MO95/15.07.05 art.444; în vigoare 01.01.06]

e) nu s-au putut angaja în cîmpul muncii după eliberare din locuri de detenție sau din instituții de reabilitare socială;

f) sînt victime ale traficului de ființe umane cu statut confirmat de autoritățile competente și nu s-au putut angaja în cîmpul muncii.

[Art.34 al.(1), lit.f) modificată prin LP100-XVI din 27.05.05, MO95/15.07.05 art.444; în vigoare 01.01.06]

(2) Alocația de integrare sau de reintegrare profesională se acordă persoanelor specificate la alin.(1) începînd cu a opta zi de la data înregistrării cererii la agenție.

(3) Alocația de integrare sau de reintegrare profesională se acordă o singură dată.

[Art.34 în redacția LP100-XVI din 27.05.05, MO95/15.07.05 art.444; în vigoare 01.07.05]

Articolul 35. Asigurarea socială în caz de șomaj

(1) Beneficiarii de ajutor de șomaj și de alocații de integrare sau de reintegrare profesională sînt asigurați în sistemul asigurărilor sociale de stat și dispun de toate drepturile prevăzute de Legea privind sistemul public de asigurări sociale.

[Art.35 al.(2) exclus prin LP528-XV din 18.12.03, MO22-25/06.02.04 art.133, al.(3)-(5) devin al.(2)-(4)]

(2) Drepturile de asigurări sociale de stat ale persoanelor prevăzute la alin.(1) se suportă de la bugetul asigurărilor sociale de stat.

(3) Ajutorul de șomaj și alocațiile de integrare sau de reintegrare profesională se acordă șomerilor lunar prin intermediul băncilor.

(4) Perioada de primire a ajutorului de șomaj și a alocației de integrare sau de reintegrare profesională constituie stagiul de cotizare și se fixează în carnetul de muncă de către agenții.

Articolul 36. Obligațiile șomerului

Șomerul înregistrat la agenție, inclusiv beneficiarul de ajutor de șomaj ori de alocație de integrare sau reintegrare profesională, are următoarele obligații:

a) să se prezinte la agenție conform prevederilor art. 17 alin. (4), inclusiv la solicitarea agenției, pentru a primi sprijin în vederea angajării în câmpul muncii sau pentru a se implica în măsuri active de stimulare a ocupării forței de muncă;

b) să participe activ la serviciile de mediere a muncii și la alte servicii de ocupare a forței de muncă, oferite de agenția la care este înregistrat;

c) să comunice, în termen de 3 zile, agenției la care este înregistrat orice modificare a condițiilor ce au condus la acordarea statutului de șomer.

[Art.36 în redacția LP56 din 09.06.11, MO107-109/01.07.11 art.280; în vigoare 01.07.11]

Articolul 37. Categoriile de persoane care nu beneficiază de ajutor de șomaj și de alocații

Nu beneficiază de ajutor de șomaj, de alocație de integrare sau de reintegrare profesională persoanele care, la data solicitării drepturilor, refuză neîntemeiat un loc de muncă corespunzător sau participarea la servicii de stimulare a ocupării forței de muncă oferite de agenții.

Articolul 38. Suspendarea plății ajutorului de șomaj și a alocației

(1) Suspendarea plății ajutorului de șomaj, a alocației de integrare sau de reintegrare profesională are loc:

a) după expirarea a 3 zile din data în care nu a fost îndeplinită obligația prevăzută la art. 17 alin. (4);

[Art.38 al.(1), lit.a în redacția LP56 din 09.06.11, MO107-109/01.07.11 art.280; în vigoare 01.07.11]

b) pe perioada îndeplinirii obligației militare;

c) pe perioada arestului;

d) pe perioada concediului de boală;

e) pe perioada antrenării la lucrări publice.

(2) Restabilirea plății ajutorului de șomaj, a alocației de integrare sau de reintegrare profesională, după suspendare în condițiile alin.(1) lit.(a), se face la cerere, dar nu mai târziu de 60 de zile calendaristice de la data ultimei vizite la agenție.

[Art.38 al.(2) modificat prin LP56 din 09.06.11, MO107-109/01.07.11 art.280; în vigoare 01.07.11]

(3) Restabilirea plății ajutorului de șomaj, a alocației de integrare sau de reintegrare profesională, după suspendare în condițiile alin.(1) lit.(b)-d), se face la cerere, dar nu mai târziu de 30 de zile calendaristice de la data încetării situației care a condus la suspendare.

(4) Perioada de suspendare prevăzută la alin.(1) lit. a) și perioada concediului de boală plătit fac parte din perioada de acordare a ajutorului de șomaj, a alocației de integrare sau de reintegrare profesională.

[Art.38 al.(4) modificat prin LP56 din 09.06.11, MO107-109/01.07.11 art.280; în vigoare 01.07.11]

[Art.38 modificat prin LP100-XVI din 27.05.05, MO95/15.07.05 art.444; în vigoare 01.07.05]

Articolul 39. Încetarea plății ajutorului de șomaj și a alocației

Încetarea plății ajutorului de șomaj, a alocației de integrare sau de reintegrare profesională a beneficiarului are loc:

- a) la expirarea perioadei stabilite de lege pentru acordarea lor;
- b) la data încadrării în muncă;
- c) la data autorizării activității de întreprinzător;
- d) la data refuzului neîntemeiat de încadrare într-un loc de muncă corespunzător, oferit de agenție;
- e) la data refuzului neîntemeiat de participare la serviciile de stimulare a ocupării forței de muncă oferite de agenție sau la data întreruperii acestora;
- f) la data îndeplinirii condițiilor de pensionare;
- g) la data plecării în străinătate;
- h) la data intrării în vigoare a hotărârii judecătorești de condamnare;
- i) la data începerii concediului de maternitate;
- j) în cazul obținerii sau încercării de a obține ajutor de șomaj sau alocație de integrare sau de reintegrare profesională prin înșelăciune;
- k) la expirarea termenelor prevăzute la art.38 alin.(2) și (3);
- k¹) în cazul în care beneficiarul nu mai întrunește condițiile prevăzute la art. 2 lit. a) – f);

[Art.39 lit.k¹) introdusă prin LP56 din 09.06.11, MO107-109/01.07.11 art.280; în vigoare 01.07.11]

l) în caz de deces al beneficiarului.

Articolul 40. Anunțarea încetării sau suspendării plății ajutorului de șomaj și a alocației

Agenția va anunța în mod obligatoriu șomerul, în termen de 5 zile, despre decizia privind încetarea sau suspendarea plății ajutorului de șomaj și a alocației de integrare sau de reintegrare profesională.

Articolul 41. Recuperarea sumelor plătite necuvenit

(1) Sumele plătite fără temei legal, cu titlu de ajutor de șomaj, de alocație de integrare sau de reintegrare profesională, de bursă, precum și debitele create în condițiile prezentei legi, se recuperează de la cei care le-au primit în mod necuvenit.

(2) Sumele nerecuperate de la beneficiarii decedați nu se mai urmăresc.

(3) Funcționarii agențiilor din a căror vină au fost stabilite și plătite necuvenit sume din Fondul de șomaj, ca urmare a nerespectării prevederilor legislației în vigoare, sînt obligați să le restituie.

Capitolul VI

FINANȚAREA MĂSURILOR DE STIMULARE A OCUPĂRII FORȚEI DE MUNCĂ ȘI DE PROTECȚIE SOCIALĂ A PERSOANELOR AFLATE ÎN CĂUTAREA UNUI LOC DE MUNCĂ

Articolul 42. Fondul de șomaj

(1) Măsurile de stimulare a ocupării forței de muncă și de protecție socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă sînt finanțate din mijloacele Fondului de șomaj.

(2) Fondul de șomaj se constituie din contribuții obligatorii ale angajatorilor și salariaților, precum și din mijloacele bugetului de stat alocate lui.

(3) Bugetul Fondului de șomaj este parte componentă a bugetului asigurărilor sociale de stat.

Articolul 43. Direcțiile de utilizare a mijloacelor de stimulare a ocupării forței de muncă și de protecție socială

(1) Mijloacele Fondului de șomaj provenite din contribuții se utilizează la realizarea măsurilor de stimulare a ocupării forței de muncă și de protecție socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, asigurate contra riscului șomajului.

(2) Mijloacele de la bugetul de stat alocate Fondului de șomaj se utilizează la stimularea ocupării forței de muncă și la protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă neasigurate contra riscului șomajului.

(3) Persoane asigurate contra riscului șomajului se consideră persoanele care au lucrat și au un stagiul de cotizare în sistemul asigurărilor sociale de stat de cel puțin 6 luni calendaristice.

[Art.43 al.(3) introdus prin LP100-XVI din 27.05.05, MO95/15.07.05 art.444; în vigoare 01.07.05]

Capitolul VII RĂSPUNDEREA JURIDICĂ

Articolul 44. Răspunderea pentru încălcarea
prevederilor prezentei legi

Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspundere conform legislației în vigoare.

[Art.44 în redacția LP131-XVIII din 23.12.09, MO23-24/12.02.10 art.35]

Articolul 45. Organul care constată contravenții

Constatarea contravențiilor și încheierea proceselor-verbale conform prevederilor Codului contravențional al Republicii Moldova țin de competența Inspecției Muncii.

[Art.45 în redacția LP131-XVIII din 23.12.09, MO23-24/12.02.10 art.35]

Articolul 46. Soluționarea litigiilor din aplicarea legii

Litigiile din aplicarea prezentei legi se soluționează în instanță de judecată, conform legislației în vigoare.

Capitolul VIII DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Articolul 47

(1) Persoanele cărora li s-a stabilit și cărora a început să li se plătească ajutorul de șomaj înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi beneficiază de acest drept în cuantumul, pe durata și în condițiile stabilite de Legea nr.878-XII din 21 ianuarie 1992 privind utilizarea forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Persoanele neasigurate care nu au profesie (meserie) pot urma, în anii 2003-2004, cursuri de formare profesională finanțate din mijloacele Fondului de șomaj.

Articolul 47¹

Cetățenii Republicii Moldova asigurați în sistemul public de asigurări sociale care au domiciliul în localitățile din partea stîngă a Nistrului și în municipiul Bender pot fi înregistrați cu statut de șomer în cazul adresării la una din agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă controlate efectiv de către Republica Moldova.

[Art.47¹ introdus prin LP56 din 09.06.11, MO107-109/01.07.11 art.280; în vigoare 01.07.11]

Articolul 48

Prezenta lege intră în vigoare la 1 iulie 2003, cu excepția art.20, 23, 26 alin.(6) și art.34, care intră în vigoare la 1 ianuarie 2005.

Articolul 49

Guvernul, în termen de 3 luni:

a) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

b) va aproba actele normative necesare punerii în aplicare a prezentei legi;

c) va stabili modul de reorganizare a Serviciului de stat pentru utilizarea forței de muncă în Agenție Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă.

Articolul 50

La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă:

Legea nr.878-XII din 21 ianuarie 1992 privind utilizarea forței de muncă (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.158-160, art.1262);

Legea nr.119-XIII din 26 mai 1994 pentru modificarea și completarea Legii privind utilizarea forței de muncă (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1994, nr.3, art.25);

articolul II al Legii nr.640-XIII din 10 noiembrie 1995 pentru modificarea articolului 181 din

Codul muncii și completarea articolului 9 din Legea privind utilizarea forței de muncă (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.70, art.804);

Legea nr.1407-XIII din 17 decembrie 1997 pentru modificarea și completarea Legii privind utilizarea forței de muncă (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.16-17, art.103);

articolul I al Legii nr.520-XV din 11 octombrie 2001 pentru modificarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.136-138, art.1051).

**PREȘEDINTELE
PARLAMENTULUI**

Eugenia OSTAPCIUC

**Chișinău, 13 martie 2003.
Nr. 102-XV.**